

og Ustfælgigheden af Ansættelsen af en saadan Person som den, der er Spørgsmaal om at stille i Spidsen for Skolevæsenets videre Udvikling, og hvorfor der efter de saaldne Uttrin-ger synes at være en nogenlunde almindelig Stemning, saa maa jeg bemærke, at det vilde være en uenslægtig Opfattelse af denne Mands Betydning, dersom man vilde opfatte den saaledes, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) opfattede den, idet han nemlig meente, at det blot skulde være en saadan Person, der skulde hjælpe til at faae en Organisationslov for Skolen, og iøvrigt ikke skulde have nogen Betydning. Naar han netop til Oplysning om, hvorfor det derfor skulde betragtes som noget meget Udsædvantligt og efter hans Mening Urigtigt at gaae frem paa den Maade, som Cultusministeren har valgt, henviser til saadanne andre Stridt, som tidligere vare foretagne ved Nedfattelsen af Commissioner, f. Ex. angaaende Kirkeforfatningen eller med Hensyn til Indførelsen af Juryer og Lignende, da kan der efter min Formening aldeles ikke drages nogen Sammenligning imellem disse Ting, og det er netop derfor jeg troer, at dette vil blive klarere, naar jeg her ved yttre mig om, hvad Meningen er med det Forslag, som nu er fremkommen fra Cultusministerens Side, navnlig forsaavidt det er foreslaaet, at vedkommende Embedsmand paa eengang skulde være Overbureauet for Skolevæsenet og Departementschef. Meningen med Forslaget er nemlig den, at denne Mand under Ministeriet skulde træde i Spidsen for den hele Administration med Hensyn til Almueskolevæsenet, fordi jeg har den fulde Overbeviisning, at det kun er ved at stilles paa denne Maade, at han vil være istand til fuldkommen heldbringende at løse den Opgave, som er ham stillet, hvis anden Side altsaa, som antydet, er denne, at han selv stiller sig i et andet personligt Berøringsforhold med Skolerne og med Seminarierne, end Tilfældet tidligere har kunnet være med en Departementschef. Dette vil da ogsaa kunne forklare, hvorfor denne Stilling med det ene ham underlagte Contoir maatte være fuldkommen tilstrækkelig til at udnytte en Mands hele Tid og optage hans hele Kraft. Jeg troer, at det vil

blive erkjendt, at paa denne Maade vil der bedst sørges for at tilvejebringe, saasnart skee kan, om ogsaa først om længere Tid, en endelig Organisationsplan for Skolerne, men man maa ikke overse, at det Væsentligste, der kan gøres for Skolerne, i alt Fald maa skee ad den administrative Vel. Dette skeer allerede nu, og det vil kunne skee efter en ganske anden Maalestok, ligesom det ogsaa vil kunne skee gennem enkelte Bestemmelser, der ville have den allerførste Betydning for Skolerne. Naar man udelukkende vil rette sit Blik paa det, man kalder en almindelig Skolelov, saa troer jeg ikke, at det vil være det Bedste, der kan skee for Skolerne, men man vil først kunne opnaae et saadant Udbytte, efterat den endelige Affattelse i Lovsform har kunnet skee. Jeg troer ogsaa, at det vil vise sig, at en saadan Mands Betydning i høt Grad vil føles og mærkes allerede for i den Skolelovens endelige Forelæggelse. Med Hensyn til denne Mands hele Stilling sagde den ærede Rigsdagsmand, som talte først, at han havde det Haab, at Cultusministeren vilde have Selvstændighed nok til at finde en saadan Mand som, under Forudsætning af, at Mindretallets Forslag antoges, vilde være bedst stillet dertil. Ja, men det beroer vissest ikke paa Cultusministerens Selvstændighed, det beroer tværtimod netop paa, hvilken Selvstændighed den Mand har, til hvem Cultusministeren maa henvende sig i et saadant givet Tilfælde. Det er netop der, det egentlige Spørgsmaal ligger, om man nemlig kan antage det som givet, at Cultusministeren, naar man gaaer ind paa den Ordning af denne Sag, som Mindretallet har foreslaaet, vil være istand til at finde en saadan Mand, som har de Betingelser, der kræves for, at denne Post kan faae sin Betydning. Dersom Cultusministeren, efterat være fremkommet med dette Forslag, ikke fra Rigsdagens Side stilles saaledes, at han er istand til at finde denne Mand, saa har Rigsdagen modarbejdet Cultusministerens Hensigt; dette maa staae fast og maa blive erkjendt. Selv om mit Forslag antages, vil jeg imidlertid, som allerede tidligere af mig bemærket, ikke gjøre Brug af det, naar jeg paa en anden Maade